

INSPECTORATUL
ȘCOLAR JUDEȚEAN
MEHEDINȚI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE BIOLOGIE
Drobeta Turnu Severin, 7-11 aprilie 2014

PROBA PRACTICĂ

CLASA a X-a

Cu ajutorul materialelor de pe masa de lucru, determinați grupa sanguină a celor trei probe de sânge.

Observați cu atenție preparatele microscopice I și II.

Pe baza cunoștințelor teoretice, a determinărilor și a observațiilor realizate, răspundeți la întrebările de mai jos (1-30), alegând un singur răspuns corect din variantele propuse.

I. Pe baza cunoștințelor teoretice rezolvați itemii de la 1-8

1. În determinarea grupelor de sânge, la om:

- A. picătura de sânge de pe lamă este echivalentă cu sângele primitorului
- B. orice tip de sânge testat aglutinează la orice tip de ser hemotest
- C. antigenul și anticorpurile omolog se găsesc în sângele donatorului
- D. de regulă, se recoltează sânge din pulpa celui de-al patrulea deget

2. Serul hemotest O (I) conține:

- A. ser sangvin tratat cu anticoagulant
- B. aglutinogene alfa și beta
- C. hematii fără aglutinogene
- D. aglutininele alfa și beta

3. Pe lama de sticlă se așează de la stânga la dreapta ser în următoarea ordine:

- A. A, B, O
- B. B, A, O
- C. O, A, B
- D. A, O, B

4. Aglutinarea se poate observa după minimum:

- A. 2-3 secunde
- B. 10 minute
- C. 2-3 minute
- D. 30 minute

5. În caz de transfuzie la un primitor cu grup de sânge necunoscut se poate utiliza sânge cu:

- A. aglutinogenul A
- B. aglutinine alfa sau beta
- C. ambele tipuri de antigene
- D. aglutinine alfa și beta

6. Unui individ cu sânge lipsit de antigene i se poate dona sânge:

- A. aparținând oricărui grup de sânge
- B. care este prezent la 45% din populație
- C. aparținând unui individ lipsit de aglutinine
- D. care este prezent la 43% din populație

7. Aglutinarea:

- A. este consecința lipirii anticorpilor sanguini cu aglutininele
- B. constă în lipirea hematiilor prin intermediul trombocitelor
- C. are ca și rezultat accidente transfuzionale
- D. presupune cuplarea antigenelor primitivului cu ale donatorului

8. În determinarea grupelor sanguine, în cazul în care are loc o reacție de aglutinare:

- A. intervin antigenele existente în plasmă
- B. anticorpii reacționează cu antigenele corespunzătoare
- C. intervin anticorpii prezenți pe hematii
- D. antigenele interacționează cu anticorpii aceluiași organism

II. Pentru rezolvarea itemilor 9-20, citiți, cu atenție, **instrucțiunile de lucru** anexate testului și realizați cele trei probe ale lucrării practice:

PROBA 1

9. În experimentul realizat pentru determinarea grupei sanguine:

- A. hematiile aglutinează în toate cele trei picături de pe lama de sticlă 1
- B. aglutinarea s-a produs și în picătura corespunzătoare serului anti-B
- C. aspectul picăturilor de pe lama de sticlă indică absența aglutinării
- D. aglutinarea s-a produs și în picătura corespunzătoare serului anti-A

10. Sângele aparține următoarei grupe sanguine:

- A. O (I)
- B. AB (IV)
- C. A (II)
- D. B (III)

11. Sângele din această probă:

- A. conține anticorpi și nu aglutinează cu serurile anti-A și anti-B
- B. aglutinează la serurile hemotest B și A
- C. aglutinează la serul anti-A din cauza antigenului A
- D. aglutinează la serul anti-B din cauza antigenului B

12. Persoana care are grupa de sânge determinată, poate:

- A. primi sânge de la o persoană cu grupă sanguină B
- B. dona sânge, exclusiv, unei persoane cu grupă sanguină AB
- C. primi sânge de la o persoană cu grupă sanguină A
- D. dona sânge unei persoane cu grupă sanguină O

PROBA 2

13. În experimentul realizat pentru determinarea grupei sanguine:

- A. hematiile aglutinează în toate cele trei picături de pe lama de sticlă 1
- B. aglutinarea s-a produs și în picătura corespunzătoare serului anti-B
- C. aspectul picăturilor de pe lama de sticlă indică absența aglutinării
- D. aglutinarea s-a produs și în picătura corespunzătoare serului anti-A

14. Sângele aparține următoarei grupe sanguine:

- A. O (I)
- B. AB (IV)
- C. A (II)
- D. B (III)

15. Sângele din această probă:

- A. conține anticorpi și nu aglutinează cu serurile anti-A și anti-B
- B. aglutinează la serurile hemotest B și A
- C. aglutinează la serul anti-A din cauza antigenului A
- D. aglutinează la serul anti-B din cauza antigenului B

16. Persoana care are grupa de sânge determinată, poate:

- A. primi sânge de la o persoană cu grupă sanguină B
- B. dona sânge, exclusiv, unei persoane cu grupă sanguină AB
- C. primi sânge de la o persoană cu grupă sanguină A
- D. dona sânge unei persoane cu grupă sanguină O

PROBA 3

17. În experimentul realizat pentru determinarea grupei sanguine:

- A. hematiile aglutinează în toate cele trei picături de pe lama de sticlă 1
- B. aglutinarea s-a produs și în picătura corespunzătoare serului anti-B
- C. aspectul picăturilor de pe lama de sticlă indică absența aglutinării
- D. aglutinarea s-a produs și în picătura corespunzătoare serului anti-A

18. Sângele aparține următoarei grupe sanguine:

- A. O (I)
- B. AB (IV)
- C. A (II)
- D. B (III)

19. Sângele din această probă:

- A. conține anticorpi și nu aglutinează cu serurile anti-A și anti-B
- B. aglutinează la serurile hemotest B și A
- C. aglutinează la serul anti-A din cauza antigenului A
- D. aglutinează la serul anti-B din cauza antigenului B

20. Persoana care are grupa de sânge determinată, poate:

- A. primi sânge de la o persoană cu grupă sanguină B
- B. dona sânge, exclusiv, unei persoane cu grupă sanguină AB
- C. primi sânge de la o persoană cu grupă sanguină A
- D. dona sânge unei persoane cu grupă sanguină O

III. Pentru rezolvarea itemilor 21-30, identificați cele două preparate microscopice aflate pe masa de lucru:

21. Preparatul microscopic I reprezintă celule ale unui tip de țesut:

- A. conjunctiv semidur
- B. epitelial glandular
- C. muscular neted
- D. conjunctiv fluid

22. Celulele identificate în preparatul microscopic I:

- A. sunt lipsite de nucleu individualizat
- B. aparțin grupului mamiferelor
- C. sunt caracteristice unor vertebrate inferioare
- D. au în jurul lor o cavitate ovală

23. Preparatul microscopic II reprezintă un tip de celule implicate direct în:

- A. susținerea mecanică a organismului
- B. contracții ale pereților intestinali
- C. transportul unor gaze respiratorii
- D. producerea unor secreții endocrine

24. Celulele identificate în preparatul microscopic II spre deosebire de cele din preparatul microscopic I:

- A. prezintă miofibrile
- B. conțin hemoglobină
- C. au formă de disc biconcav
- D. secretă o substanță proteică

25. Celulele identificate în preparatul microscopic I spre deosebire de cele din preparatul microscopic II:

- A. pot aparține unui grup de animale poikiloterme
- B. secretă hormoni eliberați în sânge
- C. conțin un pigment pe bază de Mg
- D. acumulează central grăsimi de rezervă

26. Pentru a vizualiza celulele din preparatul microscopic I, în etapa de fixare se utilizează:

- A. un amestec de alcool și eter în părți egale
- B. soluție de acid acetic glaciar
- C. un colorant specific de tip Giemsa
- D. o suspensie concentrată de carmin

27. Pentru a vizualiza celulele din preparatul microscopic II, în etapa de colorare, colorantul trebuie să acționeze un timp de:

- A. 15-20 minute
- B. 30 minute
- C. 2-3 minute
- D. 60 secunde

28. În compoziția colorantului specific utilizat pentru obținerea preparatului microscopic II intră:

- A. soluție iodurată
- B. albastru de metil
- C. violet de gențiană
- D. soluție de fuxină bazică

29. Celulele vizualizate în preparatul microscopic I se recoltează din:

- A. creastă la pești
- B. inimă la amfibieni
- C. pavilionul urechii la păsări
- D. membrana interdigitală la cobai

30. Realizarea preparatelor microscopice I și II necesită:

- A. javelizarea secțiunilor cu hipoclorit de K
- B. spălarea preparatelor cu alcool etilic
- C. fixare înainte de aplicarea colorantului
- D. uscarea la flacără moderată

Notă:

Timp de lucru 2 ore. Toate subiectele sunt obligatorii.

În total se acordă 100 de puncte (pentru întrebările 1-30 câte 3 puncte, 10 puncte din oficiu).

SUCCES!

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN
MEHEDINȚI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE BIOLOGIE
Drobeta Turnu Severin, 7-11 aprilie 2014

LUCRARE PRACTICĂ – CLASA A X-A

DETERMINAREA GRUPELOR SANGUINE LA OM

MATERIALE DE LUCRU:

- Pe masa de lucru special amenajată se află următoarele materiale:
  - 3 sticlucțe cu ser hemotest: A, B și O;
  - 3 sticlucțe care conțin câte o probă de sânge a cărei grupă sanguină trebuie determinată;
  - 3 pipete pentru aplicarea serurilor hemotest;
  - 3 seringi pentru aplicarea sângelui pe lamă.
  - un vas cu apă
- În tava de pe masa ta de lucru ai următoarele materiale:
  - 3 lame de sticlă pentru realizarea preparatelor;
  - 10 bețișoare (din care 1 este de rezervă);
  - o pereche de mănuși de plastic.

Materialele de rezervă necesare repetării determinării grupei sanguine pot fi folosite doar în cazuri excepționale, cu acordul profesorului asistent.

INSTRUCȚIUNI DE LUCRU:

1. **Folosește, în mod obligatoriu, mănușile** de pe masa de lucru pentru efectuarea lucrărilor practice.
2. Mergi la punctul de lucru destinat efectuării acestei lucrări practice cu tăvița cu cele 3 lame de sticlă, în ordinea anunțată de profesor.

ATENȚIE!

- a. adaugă pe lama de sticlă mai întâi picăturile de ser, în ordinea standardizată, apoi picăturile de sânge, în următoarea ordine:
  - din sticla 1 pe lama 1;
  - din sticla 2 pe lama 2;
  - din sticla 3 pe lama 3;
- b. nu ating pipetele de sticlă și seringile între ele și nici acul seringii cu serul hemotest în momentul în care adaugi picăturile de ser și sânge;**
- c. **dezinfectează-te imediat cu alcool sanitar**, în cazul contactului tegument-sânge;
3. După adăugarea picăturilor pe lamele de sticlă, întoarce-te la masa ta de lucru și rezolvă itemii 9-20 pe baza rezultatului determinării grupei de sânge;
4. După ce predai lucrarea scrisă, nu uita:
  - a. să arunci bețișoarele și mănușile la coșul de gunoi;
  - b. să duci tăvița cu lamele utilizate pe masa special amenajată.

OBSERVAȚII MICROSCOPICE

Identificați preparatele fixate la cele două microscopice

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN
MEHEDINȚI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE BIOLOGIE
Drobeta Turnu Severin, 7-11 aprilie 2014

GYAKORLATI PRÓBA - X. OSZTÁLY

A VÉRCSORPORTOK MEGHATÁROZÁSA AZ EMBERNÉL

ANYAGOK:

- A munkaasztalon a következő anyagokat találod:
  - 3 üvegecskét, amelyekben a vérteszt szérumai vannak: A, B és O
  - 3 üvegecskét, amelyek a meghatározandó vérpróbákat tartalmazzák;
  - 3 pipettát amelyekkel a szérumokat adagolod;
  - 3 fecskendő, amelyekkel a vért az üveglemezre cseppented
  - egy vízzel telt edény
- A te munkaasztalodon találod:
  - 3 üveglemez, amelyeken a vérkészítményeket készíted;
  - 10 pálcika (amelyből 1 pót)
  - egy pár gumikesztyű

A pótanyagokat, különleges esetben, ha meg akarod ismételni a kísérletet csak a felvigyázó tanár engedélyével használhatod.

A MUNKA MENETE:

1. A gyakorlat elvégzéséhez **kötelező módon** használd a munkaasztalon található **kesztyűket**.
2. A 3 üveglemezzel a tálcádon menj a munkaasztalhoz a felvigyázó tanár által közölt sorrendet betartva.

FIGYELEM!

a. Az üveglemezre előbb a szérumokból cseppents a standardizált sorrendben, majd a vércseppeket adagold a következő sorrendben:

- az 1-es üvegből az 1-es lemezre;
- a 2-es üvegből a 2-es lemezre;
- a 3-as üvegből a 3-as lemezre

b. ne érintsd a pipettákat az üveglaphoz és fecskendőket se a vérteszt szérumjaihoz, amikor adagolod a szérumot és a vért;

c. fertőtlenítsd **a kezéd azonnal késszesszel**, ha a vér a bőröddel érintkezett

3. Miután az üveglemezre csepegtettél, térj vissza a helyedre és oldd meg a munkalapon található feladatokat 9-20-ig, az alapján, ahogy a gyakorlat során meghatározad a vércsoportokat

4. A dolgozat leadása után ne feledd:

- a. Eldobni a kesztyűket és pálcikákat a szemetes kosárba;
- b. A használt lemezeket tedd a tálcával a speciálisan kijelölt asztalra.

MIKROSZKÓPI MEGFIGYELÉSEK

Figyeld meg a rögzített készítményeket a két mikroszkópban.

INSPECTORATUL
ȘCOLAR JUDEȚEAN
MEHEDINȚI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE BIOLOGIE
Drobeta Turnu Severin, 7-11 aprilie 2014

BAREM PROBA PRACTICĂ CLASA a X-a

Nr. item	Răspuns
1	D
2	D
3	C
4	C
5	D
6	D
7	C
8	B
9	D
10	C
11	C
12	C
13	B
14	D
15	D
16	A
17	C
18	A
19	A
20	D
21	D
22	C
23	C
24	C
25	A
26	A
27	C
28	B
29	B
30	C

PREȘEDINTE,
ACADEMICIAN OCTAVIAN POPESCU